ruralez ſe transfert re-
creacionis cauſa·ul' ut
ruralia exerceat in ea-
dem· Si vero electa ſe
pultura decedat ibidez
non in eccleſia dicte
ville ſed in ſua parro
chiali vel in ea pocius
in qua maiorum ipſi
us ab antiquo ſepul-
tura extitit ſepeliri debe
bit dummodo abſq3
periculo ad ipſam va-
leat deportari. Mu
lier autem que pluresſ
viros habuit ſucceſſi
ue ſi ſepulturam non
eligat eſt cu3 viro vl
timo cuius domiciliu3
retinet et honorem tu
mulanda. Item

Licet pater mino
res filios q neq
unt anteq3 ad annos
pubertatiſ perueniant
eligere ſepultura3 poſ
ſit ſi conſuetudo terre
id habeat quo volue-
rit ſepelire· hoc tamē
non poteſt vbi cōſue
tudo huiuſmodi non
habetur·ſed ſunt cum
ſuis maioribus vel in
parrochiali eccleſia tu
mulandi. Quamuis
autem filiuſfamilias
abſq3 patris aſſenſu
ſibi poſſit libere elige-
re ſepulturam. p aīa
tamen ſua preter ipiꝰ
aſſenſum niſi peculiu3
caſtrenſe aut quaſi ca
ſtrenſe habeat aliqd
iudicare non poteſt·
Item·

Religioſi niſi a p
prijs monaſte-
rijs a deo forſitan ſint
remoti q ad ea cū mo
riūtur cōmode portari
nō poſſint nequeūt cū
velle vel nolle nō ha-
beāt ſibi eligere ſepul-
turam ſed ſūt apud
ſua monaſteria tumu
landi. Greg. ix· fra
tribus predicatoribus
et minoribꝰ De decimis

Diſcrecōi ve-
ſtre manda-
muſ diſtricti
us inhibentes ne talia

mulierc·xliij·in viro quod dic ut.ſ.dixi de teſtamen·c·i·q
Eligere ſicut nec alias·teſtari·ff·de teſta·qua etate·ali-
as in qua·ij·q·vj·§·diffinitiua·circa prin·C·qn̄ ꝑuo·non
eſt nc·l·ij·r. Conſuetudo·ſicut ꝙ ꝯſuetudo dat iuriſdicō
nem et ius eligendi prelatū de fo·ꝯ pe·cum ꝯtingat·de cau
ſa poſ·cum eccleſia·
ſic eciam dat ius eli
gendi ſepulturam ut
h' vides·ꝛc·ſ. Vel
in parrochiali·h' eſt
diſiuncta·nūquid ꝙ
datur electō qd vide
tur·j·d' reg· iuris·in
alternatiuis·cum ſi
is ꝯcord·Econtra vi
detur ordinem ſcrip
ture ſatuādum·xliij
di·ſit rector. ad h'·ſ.
e·li·de elec·ſi quis iu
ſto ꝯ·i·et·ſ·de preb·
mādato·et hoc tucꝰ
ad hoc. ſ·c·pri. nec
ſemp in alternatiuis
eſt electio ut dicam i
prcd.regula·in alter
natiuis. Conſuetudo
tam habet q parētes
vel amici tales ſepeli
unt in altera qua vo
lunt. ꝛ graue videt
puerum octo dieru3
ſemp in antiquis tu
mulis ſolēniter ſepe
lin·t. Quāuis·de
hoc tractabat hoſti·i
ſūma huius e·§· et a
pud quam·v·ſi vero
is·u. Filiuſfamili
as·maior cū puberta
te·ꝛ eſt huic ſi·ſ·c.
li·d' parra· qui gene
raliter·§·i·x· Sepl'
tura3·q electio refer
tur ad id tēpus quo
ſolutus eſt a pria po
teſtate·ad h'·ſ·e· d' v
poē·i·ſt'·p Caſtrē
ſe· ſc3 quod a parēti
bus vel ꝯgnatis in
milicia degentibus
donatum eſt. vel qd
ipē filiuſfamilias mi
licia acquiſiuit· qd
acqſiturus nō fuiſſet niſi militaſſ·ff·de caſtrē·pecu·l·caſtrē
ſe·ꝛ· Quaſi caſtrenſe·vt qd acquirit filiuſfa·aduocatus
in poſtulando.nam et ipſi aduocati militāt.C.de aduo·di
uer·iud·l.aduocati·a· Judicare.i·in vltima voluntate re
linquere·iudicium enim h' ſumitur p vltima voluntate et ali
ter multis modis·quod dic ut dicam· j·de regul· iuris·in

iudicijs.b. Non poteſt. ff. de dona·cā mortis·l·tā hijs.
Religioſi Emanauit ad declaracionem eo3 que no-
Jnno·et oſti·ſ·de exceſ·prela·mmis inqua et oſti·ſ.
e·ti·de vxore et approbatur opi·Jnnocen.reprobata opinion e
oſti·b· Comode nota racōne incomoditatis id permitti
quod al' non pmitti
retur ſic·ſ·c.is qui ſ
cauſa incomoditatis
alienantur res eccle
ſie xij·q·ij· terulas·
c· Habeant· ſic·ſ.
ti·pri·c·vl·cum ſuis
concor·d· Sepultu
ram hoc tenebat in
nocen.ſed hoſti·ꝯ p
decre·ſ·c·de vxore·ſ·
q talis electio ad il
lud tempus ſcilicet
poſt mortem referatur
quo ſolutus eſt mo
nachus a iugo ſicut
ibi dicitur de vxore
ad idez·ſ·e·xxi·i· Jſt'
et hoc ecia3 pbabat
p decre·predic·de ex
ceſ·prela·mmis inq
et p decre. de puile·
vt puilegia vbi dici
tur q illi fratres eli
gunt ſibi ſepulturas
Ad primū reſpōdeo
q licet vxor vel fili
uſfamilias ſint in po
teſtate viri ul' patris
nō tamen in tantum
quin aliqd habeāt
et velle et nolle qd ñ
eſt in monacho et ſa
cit·ſ·de parra·q ge
neraliter·§·i·ad decre.
mmis·ꝛ vt puilegia
dic q nō loquuntur
in veris religioſis ſ
in hijs qui aſſumun
tur in confraternita
tem l' itelligat ſm i
ſtud·ſ·qn̄ a monaſte
rijs ſſ remoti

Diſcrecōni·
decre·ē gre
gor·ix· decaſa de ex
trauaganti ſua que
incipiebat grauem
nobis ꝑut ibi patet Et querela arepi et capituli piſam p
uenit ad papam q predicatores ꝛ minores predicabāt
decimas ex precepto nō deberi ſcribit greg·ut ſequitur
hodie puiſum eſt ꝯ omnes religioſos quibus non compe
tit recipere decimas ut in cle·de pen·cupientes·ij·Jſt'·f·
Decima3 in decima3 ſolucione an debeantur ex precepto

que audientes a decīa
rum ſeu aliarum reꝝ
eccleſijs debitaruꝫ ſo-
lucione retrahant vel
alias animas eorum
pant audiencium in
ſermonib⸫ veſtris vł
alibi proponere de ce-
tero preſumatis·ꝑmo
verbo et opere infor-
metis eoſdeꝫ vt ad ſo-
lucionem predictoruꝫ
prompte voluntatis
animo ſint intenti

Alexander tercius.

Statuto perpe-
tuo declaramus
ꝙ indultuꝫ illud apo-
ſtolicum qd̄ pleriſqꝫ
conceditur vt nouali
um decimas ꝓ ea por-
cione percipere valeant
qua veteres eos con-
tingunt ad illas noua
lium decimas quas tē
pore illo quo impetra-
tum vel obtentum ex
titit hoc indultum alij
poſſidebant cuꝫ de hoc
in ipſo mencio nulla
fiant ullatenus ſe extē

dit. nec ad alias etiāꝫ
niſi in hijs tantum lo
cis vbi veteres tunc
quando dictum indul
tum impetratum fuit
ipſi impetratores ha-
bebant. et pro ea ſolū
modo porcione qua ip
ſi tempore impetracio
nis huiuſmodi percipie
bant antiquas. Sta-
tuim⁹ preterea ꝙ pre-
indultum obtentum
ab hijs qui tēpore im
petracionis totaliter
veteres percipiebant
decimas vltra medie
tatem decimarum no
ualium nullatenus ex
tendatur quia nō eſt
veriſimile ſi tūc de ple
na et integra percepci
one veteruꝫ fuiſſet ex
preſſa ꝙ apoſtolica ſe
des pariter et ſimiliter
noualium decimas in
tam graue parochia
lium eccleſiaꝝ diſpen
dium indulſiſſet· qd̄-
ꝙ racione talis indul
ti ſiue impetrati iā ſiue

ari conſuetudine tollantur diuerſe fuerunt opiniones an
tiquoꝝ. Et dixerunt quidam quos ſecutus eſt innocē. in
glo. quam poſuit ſup iſta rubrica ꝙ decime indiſtincte de
bentur et pſonales et pdiales ꝓbant p auctoritates vete
ris et noui teſta. et p iura xvi. q. i. reuertimini et c. decime
et. q. vij. quicunqꝫ et
c. omnes et i multis ca
pitul. dicunt quidaꝫ
theologi et hoc ſcrip
ſit pe. lumbardus ꝙ
pceptoꝝ alia mora
lia et hec ad lrām ſer
uanda vt non occi-
des. ⁊c. quedam cer-
monialia et hec nō ſ
uantur ad lrām ut de
puri. p⁹. p at. c. vno
quedam miſtica et h
ſunt ſacrificioꝝ pre
cepta quoꝝ non ver
ba ſed mens ſeruan
da eſt ⁊ ſic dicunt i
decimis ut. ſ. ſint mi
ſtica vel ptim mora
lia vt ſufficiat aliqd
dari p decima ex vi
gore cōſuetudinis pu
ta centeſimā l ulterio
rē l carioreē ptē ad
h v. di. in pncipio vi
di. xvi. ſ. c. cōmiſſum
et. c. in aliquibus in
ſi. et. c. ad aplice. cū
ſi. Sed hec opinio ē
falſa et reꝓbata per
omnia iura et p cōcili
um generale. ſ. e. in
aliquibus vbi dicit
integraliter decimas
pſoluendas alij theo
logi dicunt ꝙ hodie
decime non debentur
quia olim iuſſe erāt
dari clericis qui nil a
liud habebant ut nu
meri xviij vbi dicéba
tur clericos decimaꝝ
pte debere eē conten
tos hodie vō habēt
predia vnde eis deci
me non debentur et
h opinio reꓑbatur. ſ
e. tua nobis. Alij di
cūt ꝙ decime in illis regionibus in quibus non eſt cōſue
tudo ꝙ ſoluantur nec exiguntur nec pdicantur non ſoluere
non ſit peccatum quaſi ex tollerancia papa diſpenſāe qd
videtur poſſe ſm ea que no. ſ. e. a nobis vbi autem exigū
tur et predicantur non ſoluere eſt peccatum que opinio
eſt p hāc decre. et p omnia cōcilia et decreta. ſ. e. ti. reꓑbati

videtur in quibus ſatis patet ꝙ papa nō tolerare ſi contradi-
cit expſſe. ad h exo. xxij. ibi. decimas et primicias tuas non
tardabis offerre. oſti. no. ſ. e. in aliquib⸫ ꝙ pdiales deben
tur lege diuina pſonales vero nō. et ideo in pmis nō ad-
mittitur cōſuetudo in ſecundis vero ſic. vn̄ ſi cōſuetudo eſt p
ſonales nō pſtari n
debent et ſic itelligit
finem ipſius decr. ſed
h innoc. exeqat vt
dixi in pn. ⁊ eius in
hoc opinio tucior ē.
et ideo tenēda eſſet.
de pe. di. vij. nullus.
ſ. Aliaꝝ rerū pu-
ta primiciaꝝ oblaci
onum canonicarum
porcionū debitaꝝ ex
funerib⸫ et eoꝝ que
debentur ꝓpter ſuas
laudabiles cōſuetudi
nes. de ſimo. ad apo
ſtolicaꝫ. Olim ſolue
bātur quatuor genera
decimarū. ſ. e. c. i. ⁊
ideo homines bonis
omnib⸫ habūdabāt.
xvj. q. vij. in aiores.
nūc nec vna bene ſol
uitur et ideo homies
ad decimā cōuertunt
xvj. q. i. decime. et ide
o deus locuſtas non
increpat nec plagas
amouet. xvj. q. i. reū
timini. ⁊ tollit fiſcus
qd non accipit xp̄us
vt in pdicto. c. maio
res. h. Animas. al
animos. ad h. ſ. e. ꝙ
uis. de na. ex ſi. ven. c
vno. i. Sermonib⸫
tale officiū pulegia
tum eſt. de ſta. mo.
qd dei timorem. k.
Vel alibi puta i col
lacoib⸫ diſputacoib⁹
et i cōfeſſioib⁹ in qbuſ
iniūgere debent cōfitē
tibus ꝙ aliena reſti
tuant. qa nō dimitti
tur peccatum. ⁊c. i. de
re. iur. peccatum. cum
ſuis cōcord. et h facie
do licite ab excōicatis elemoſinas recipiūt de ſen. ex. cū volū
tate. puilegiū ꝗ illud mēnt amitterē cōtrariū ſuggerēdo. xj.
q. iij. puilegiū. cū ſi. i. Voluntatis. voluntarium miliciē ſibi
elegit xp̄s. xv. q. i. nō eſt qd cuncꝭ. xxxiij. q. v. tūc ſaluabitur
Statuto. h alexand. alias incipit. quia ſunt. in fine.
in pma parte ponit quaſdam declaracōes circa illas

impetrandi deinceps non poſſit in noualibus que ammodo fient vendicari et acquiri et percipi plus quam medietas decimarum ipſorum noualium etiam ſi amplius in veteribus habebatur. cum non ſit dicendum aſperum ſed pium potius et benignum ſi ſuper decimis futurorum noualium contra parrochialium eccleſiarum grauamen quod ex diſtrictione indulti huiuſmodi poſſit accidere taliter obuiatur. ¶ Religioſos tamen ciſtercien. et cartuſien. ordinum ſtatuto et declaratione huiuſmodi quantum ad hos duos articulos videlicet de medietate decimarum noualium comprehendi nolumus vel conſtringi. ¶ Ubi autem per huiuſmodi conceſſiones decimarum prochiales eccleſias adeo grauari contingit quod earum rectores de ipſarum redditibus congrue ſuſtentari et commode iura epiſcopalia exhibere non poſſunt: prouideatur per locorum ordinarios et ordinent taliter quod eiſdem rectoribus tantum de illarum relinquatur prouentibus quod exinde competentem ſuſtentationem habere et epiſcopalia iura ſoluere valeant. aliaque omnia debita ſupportare. ¶ Sane quamuis forte a religioſis exemptis et alijs fiant infeudationes de decimis detentis a laycis et idem layci quod illas ab ipſis religioſis infeudum teneant recognoſcant. non tamen licet religioſis eiſdem poſt talem infeudationem vel recognitionem ſic de facto preſumptam huiuſmodi decimas de manibus laycorum ipſorum acquirere vel recipere abſque dyoceſanorum epiſcoporum aſſenſu. ¶ Illas autem decimas intelligimus poſſe taliter a religioſis de manibus laycorum recipi vel acquiri que ante lateranen. con. laycis in feudum perpetuo fuere conceſſe. ¶ Dyoceſani vero parrochialium eccleſiarum ad requiſitionem rectorum

indulgentias in quibus conceditur aliquibus vt noualium percipiant decimas pro ea portione qua percipiebant antiquas. ¶ Et a quibuſdam ex ipſis declarationibus duos excipit ordines. uſque ad §. ubi. ibi prouidet parrochijs pauperibus quarum decime alijs debentur. uſque ad §. ſane. tertio prouidet circa decimas recipiendas ſcilicet vel non de manibus laycorum. uſque ad §. dyoceſani. quarto prouidet circa decimas ſoluendas a religioſis et circa dyoceſanorum poteſtatem ſuper hijs. uſque ad §. nec pro eo. Ubi ſtatuit noualium decimas religioſis non accreſcere qui antiquas de laycorum manibus habuerunt. n. ¶ Declaramus. no. quod hic alexander non ſtatuit ius nouum ſed antiquum declarat. unde primum dictum habebamus caſum ſ. de priuil. c. pe. quod incipit dudum. o. ¶ Contingunt. forte priuilegio vel compoſitione vel feudatione vel preſcriptione vel receptione de manibus laycorum. ut dicit in fi. vel alio quocumque modo iure communi non eſt reperire ſimpliciter quod debeatur certa pars niſi forte in epiſcopo qui iure communi petit quartam ſ. de offi. ord. conquerente. de preſcrip. de quarta. a. ¶ Tempore illo ſic in hijs inſpiciatur date tempus. ad idem. ſ. de ſtep. eam te. et c. ſi eo tempore. c. li. de elec. dudum. j. ubi de hoc. b. ¶ Poſſidebant iure ſuo tanquam ſibi debitas tunc non debet illis obeſſe priuilegium hoc tacito impetratum ſ. de priuil. dudum. idem pone dicta ſi bona fide poſſidebant. ſed pro parte tamen iuris non habebant vt ſola bone fidei poſſeſſio vires priuilegij impediat. ſi autem eſſet violenta vel male fidei poſſeſſio vires priuilegij non impediat ſecundum inno. et hoſt. qui hoc no. in predic. decre. dudum allegant de reſti. ſpol. grauis de preſcrip. c. vl. de dona. inter vi. et vx. et ſi neceſſe. ob hoc etiam ibi dicitur quod ſi abbas impetrat priuilegia exemptionis pro ſe et cappellis ſibi ſubiectis quod ſi aliqua cappella ſua ab alio monaſterio bona fide poſſideatur impedientur vires priuilegij alias non per eadem iura. c. ¶ Nec ad alias ſecunda declaratio pone. debebatur michi medietas decimarum antiquorum prediorum certe parrochie impetraui ut perciperem pro ea parte noualia pro qua &c. tempore impetrationis non in tota parrochia ſed ſolum in certa parte pone certarum percipiebam partem illam decimarum in illa ſolum parte recipiam noualia non in ulteriori. d. ¶ Et pone ea. tertia declaratio pone debebatur michi dimidia decimarum certe parrochie que non dabatur niſi certa. impetraui priuilegia de noualibus pro ea parte &c. ſolam tertiam in noualibus habebo. e. ¶ Statuimus ſequentes adhuc due declarationes ad earum intelligentiam ſcias quod aut ille qui impetrat tale indultum percipiebat integras decimas aut plus quam dimidiam aut dimidiam aut minus in primis duobus caſibus ſcilicet cum integram vel plus quam dimidiam percipit in antiquis pretextu priuilegij noualium ſolam habebit dimidiam ſi percipit dimidiam vel minus antiquorum tantumdem percipiet noualium. f. ¶ De dictate noue portionis

dimidia ɔtinetur. ff. de ver. ſig. nomine filiar um. ꝯ porcōis. ff de vſufruc. e. dam. g. Qua nō eſt. racio. h. Cum vero ſic diceret aliquis quare ſit tam ſtricta interpretatio et a ſpera tūdet. i. De medietate. bene ꝯ ɔphendūtur tribus declaracōibus prime ptis. ſꝫ iſtis duabꝫ declaracōibus iſti ꝯſtatuimus. nō ɔphenduntur. ⁊ hoc intendit ſi ꝯ pāpiant integram vel plus q̄ dimidiam in antiq̄s et in noualibꝫ ꝑpetui talis indulti tūdem habebunt. k. Congrue. qd̄ dic vt. ſ. d̄ pben. de monachis. xvj. q. i. c. i. l. Illarū decimarum prochie ſue. ioh. m. Onera. legatorū nunciorum ſe. ap. collectarum et ſimilium. ad idem. ſ. e. ii. de preben. c. i. n. Aſſenſu. laycus ſhēbat decimas quas r̄ligioſis donare volebat. fingebat ſe p inſtrumentum ab illis habē in feudum vt ſic q̄ſi reſtitueret ipſas eiſdē ſine ɔſenſu epi ſꝫ talis fictio nō pderit vt hic vides. o. Lateranē. de pui leg. cum et plātare. p. Perpetuo. ſecus ſi ad tēpus et decor. d̄ hijs que fi. a prel. q̄ aplica. in fi. a. Ex emp. i. de ipſis decimis vel decimis ex emptorū prediorū. b. Iure. ſ. e. ex parte. j. c. Earūdem. ſicut em̄ ipſi layci nō ac ceſcebant noualia. vt. ſ. e. tua. j. ſic nec ipſis religioſis qui a laycis perperunt. ad idem. ſ. e. cum cōtingat. ar. ɔ tra. j. de ūr pa. c. i. Sꝫ. ibi res a layco donata mutat naturā in nullius p iudicium. ꝙ eſſet p iudicium eccl'e prochiali. ad hoc ſ. ꝯ. i. i fi.

Is qui. ſi mior xiiij. an. ingreditur religionem. in

earundem de ipſis religioſis ſup decimis q̄s habent uł eos habere contingēt. que quidē alias ad ipſas ſpectauerunt eccleſias niſi de rebus exemptis agat̄ exhibeāt iuſtiae cōplementum. Ceterum idem religioſi tam exempti q̄ non exempti de ceteris et poſſeſſionibus acquiſitis hactenus et amodo acquirendis decimas integre ſoluant illis eccleſijs quibus eedem poſſeſſiones ⁊ terre prius fuerant decimales niſi ſuper hoc ſpeciali iure vel priuilegio ſint muniti. Nec pro eo q̄ forte in aliquibus parochijs omnes maiores decimas ſeu partē illarum acquirunt de manibus laycorum poſſunt pro eadem vł ſimili portione ſi de nouo poſtmodum fiant noualia in eiſdem petere vel percipere noualium decimas earundem niſi alia racionabił per quā hoc facere valeāt cā ſbſit. Innocē. iiij.

De regularib⁹ et trāſeūtib⁹ ad religionem

xv. anno libere exit niſi in ipſo xv. anno pfeſſionem fecerit vel habitum pfeſſorū receperit vel expreſſe ratam habuerit pfeſſionem prius a ſe factam ſi autē p totū. xv. an. portat habitum vbi non eſt diſtinctus intelligitur pfeſſus niſi tanta ſit indiſtinctio q̄ viuentes cum eis ſimili habitu induantur. Si maior xiiij. annis ingreditur ſi portat habitum p annum q̄tū cumq̄ ſit indiſtinct⁹ intelligitur pfeſſus. In fine declarat qui ſint habitus diſtincti. c. Annum. ɔſummatum quia nō ſufficit incepiſſe quod dic ut. ſ. e. ad noſtram. f. Ingredit. ꝙ tolle quod eſt. j. libere poteſt. g. Sequē ti. ſ. in xv. an. ſic. xx. q. i. illud. h. Vel repete eo ɔpleto. ꝯc. i. Prius. ſ. an. xiiij. an. k. Expreſſe et ſic reꝓbatum eſt qd̄ no. io. xx. q. i. illud et ꝙ. ſ. e. ſignificatum q̄ dicebāt q̄ ſi pfeſſionem fecerat ante xiiij annum tacite ibi moram trahendo poſt xiiij. annum videtur eam ratam habere; ar. de deſpon. impu. lr̄is. et. c. acceſſit oſti enſis autem qui hāc vidit decre. in decre. ſignificatum tenebat quod ꝙ dicitur. l. Sequentem. ſ. xv. etatis ſue. m. Videtur. ecce ergo quartū caſum poſt xiiij. ergo annum bene habet ratam pfeſſionē factam ante illud ſꝫ nō eoipſo ſed tūc demū cum lapſus fuerit annus xv. et in ipſo portauerit habitū diſtinctum. n. Communem vt ſeruientes cappellam et ſeculares clerici et ſi habitus ille religioſus n̄ eſſꝫ ſed forte ſecularium clericorū id eſſꝫ p ep̄z corrigendū d̄ teſta.

Is qui mōaſterium āteq̄ quartumdecimum annum vt monachus efficiat̄ ingreditur niſi eo completo profeſſionē faciat in ſequenti vel habitum religionis ſuſcipiat qui dari profitētibus conſueuit ſeu profeſſionem a ſe prius factam ratam expreſſe habeat libere poteſt infra ipſum ſequentē annum ad ſeculum remeare. Qd̄ ſi per totum ſequentem annū in monaſterio permāſerit vbi profeſſorū et nouiciorū ſunt habitus indiſtincti ac profeſſionem per hoc feciſſe vel ſi quam prius fecerat ratā habuiſſe videtur. niſi tanta ſic indiſtinctio ibi habitus habeatur q̄ et profeſſi et nouicij ac etiā alij communem vitā cum eis ducentes ſibi penitus habitu induātur. Qui vero poſt quartumdecimum annum habitū religionis aſſumpſerit ſi per annū illum geſtauerit ex tunc religionē